

Upravništvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24Izredni urednik: Ljubljana, Pucnijska ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica: Novo mesto, Ljubljanska cesta 42
Izredni urednik: Ljubljana, Pucnijska ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24Kajenje: Ljubljana, Pucnijska ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izredni urednik: Ljubljana, Pucnijska ulica 3.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Ost- und Westfront kämpfen erfolgreich

Deutsche Verbände in Ungarn bis nördlich Stuhlweissenburg vorgedrungen — Am verbissenen Widerstand der Verteidiger von Budapest scheiterten alle Sowjetangriffe

Aus dem Führerhauptquartier, 9. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In den nördlichen Ardennen standen unsere Truppen auch gestern in harten, aber erfolgreichen Abwehrkämpfen gegen die seit Mit-tag zwischen Salm und Ourthe erneut zum Durchbruch ansetzenden Amerikaner. Bei Gegenangriffen wurden vorübergehend entstandene Frontlücken geschlossen und zahlreiche Gefangene gemacht. In einzelnen heiss umstrittenen Ortschaften eingeschlossene eigene Kräfte kämpften sich wieder frei. Der Versuch der Amerikaner, südöstlich Bastogne unseren dort vorgehenden Stellungsbogen abzuschneiden, ist durch die Angriffserfolge der letzten Tage zerschlagen.

An den Bergabhängen der unteren Vogesen und im Gebirge selbst scheiterten feindliche Gegenangriffe unter hohen Verlusten für den Gegner. In der Rheinebene südlich und südöstlich Weissenburg im Elsass haben unsere Truppen das gesamte Vorfeld der Maginotlinie genommen und ihren Einbruch in die Befestigungen in harten Bunkerkämpfen erzwungen und vertieft. Erneute Angriffe feindlicher Panzer gegen unseren Brückenkopf nördlich Strassburg wurden abgewiesen. — Im Raum südlich Erstein wird das gewonnene Gelände vom Feinde gesäubert.

Durch einen schweren Luftangriff auf den bekannten Badoiri Ryan an der Girondemündung wurde der grösste Teil der Stadt dem Erdboden gleichgemacht. Sämtliche Krankenanstalten zerstört. Etwa 1000 Franzosen, die Hälfte der zurückgebliebenen Einwohner, fielen dem anglo-amerikanischen Terrorangriff zum Opfer. Die Überlebenden sind der Nahrung und Kleidung beraubt. Die deutschen Truppen verloren 13 Gefallene.

In Mittelitalien trifft die 8. britische

Armee neue Vorbereitungen zum Angriff an der Adriatischen Küste.

In Südostitalien wurde der südlich Vukovar an der Donau angreifende Feind unter hohen Verlusten abgewiesen.

In Ungarn sind unsere Verbände südlich des Vertesgebirges gegen zähen sowjetischen Widerstand bis in den Raum nördlich Stuhlweissenburg vorgedrungen. Zwischen dem Vertesgebirge und der Donau zerschlugen sie heftige feindliche Gegenangriffe. Die Tag und Nacht gegen die Ostfront von Budapest gerichteten bolschewistischen Angriffe scheiterten am verbissenen Widerstand der Verteidiger. Beiderseits der Donau wurden bei der Abwehr zahlreicher Angriffe erneut 99 bolschewistische Panzer abgeschossen und 98 Geschütze erbeutet.

Deutsche Schlachtfliegerverbände vernichteten, trotz schlechten Wetters und Schneeschauer in die Erdkämpfe eingreifend, ausserdem 27 sowjetische Panzer, Flakartillerie der Luftwaffe schoss weitere 10 ab. Im ganzen verloren die Bolschewisten gestern in Ungarn 136 Panzerkampfwagen.

Im Westteil des Brückenkopfes von Baranow an der Weichsel herrschte lebhaft beiderseitige Gefechtsaktivität.

In Kurland wurden bei örtlichen Angriffen und Abwehrkämpfen nördlich Doblen eine grössere Anzahl Panzer vernichtet.

Unter dem Schutz einer geschlossenen Wellendecke warfen am gestrigen Tag nordamerikanische Terrorverbände Bomben auf Orte in West-, Südwest- und Südostdeutschland.

Gross-London liegt weiter unter unserem Vergeltungsfeuer.

Einheiten der Kriegsmarine schossen über dem Golf von Genua und vor der Norwegischen Küste 9 feindliche Bomber ab.

Vzhodno in zapadno bojišče se uspešno borita

Nemški oddelki na Madžarskem prodrli severno od Szekesfehervarja — Ob ogorčenem odporu branilcev Budimpešte so se izjalovili vsi sovjetski napadi

Führerjev glavni stan, 9. Jan. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja: V severnih Ardenah so se bile naše čete tudi včeraj v hudih, a uspešnih obrambnih bojih z Američani, ki so od polnočnega dalje zopet pričeli s prebijalnimi napadi med Samom in Ourthe. S protinapadi smo izpustili začetne nastale bojiščne vrzeli in privabili številne ujetnike. Naše sile, ki so bile obkoljene v posameznih krajih, za katere so se vršili hudi boji, so se zopet osvobodile. Poizkus Američanov, da bi jugovzhodno od Bastogne odrezali naš tamkaj izpostavljeni bojiščni lok, smo razbili z napadalnimi uspehi zadnjih dni.

Na pobočjih spodnjih Vogezov ter v gorovju samem so se z visokimi sovražnikovimi izgubami izjalovili njegovi protinapadi. V dolini Rena južno in jugovzhodno od Weissenburga v Alzaciji so zavzele naše čete vse prednje postojanke Maginotove vrte ter v hudih bunkskih bojih razširile in poglobile svoj vdor v utrbe. Ponovne napade sovražnikovih oklopnikov proti našemu predmostju severno od Strassburga smo zavrnili. Na področju južno od Ersteina čistimo sovražnika z zavzetega ozemlja.

S težkim letalskim napadom na znano kopališče Royan ob izlivu Gironda so porušili napadalci večji del mesta. Vse bojišnice so porušene. Kakih 1000 Francozov, polovico v mestu preostalega prebivalstva, je postalo žrtev angleškega terorističnega napada. Kar jih je preživelo, so brez hrane in obleke. Izgube nemških čet znašajo 13 padlih.

V srednji Italiji vrši 8. britanska armada nove priprave za napad ob adrijski obali.

Trdi napadalni in obrambni boji na zapadu

Nemške čete so dosegle uspehe v napadu in obrambi — Nemški grenadir precega Američana, ki se opira le na svojo materialno premiš

Berlin, 9. Jan. V ponedeljek so bili na zapadnem bojišču zopet tidi napadalni in obrambni boji, ne da bi se pojavila bistvu kaj izpremenj.

Zapadno od Salma so napadli Američani v smeri proti jugu, da bi se polatišče, ki preči z vzhoda proti zapadu višino Les Tailles. Močne sunke so napravili zlasti ob križišču s cesto, ki vodi od Grand Menila v južni smeri proti Houffalize. Vendar so Nemci, protisunkovim silam ter pri tem unčja ali zaplenila 3 oklopna, 2 motorizirana topova, 2 protitankova topova, 22 zelo težkih strojin na vozilih in 75 motornih vozil, se je sedaj na povolje prebilo do svojih glavnih čet. S s boji je privedla 200 ujetnikov, med njimi 8 častnikov.

Ob nemškem predmostju ob Renju severno od Strassburga je očiščil sovražnik svoj pritisk. Oklopniški oddelki, ki jih je odtegnil z drugih mest, so zaman napadli predmostje od severozapada. Nemški oddelki, ki so poveljevali jšjim vdri v verno vzhodno od Schleistadtja v sovražnikove postojanke, so prav tako še nadeje napadali ter napredovali v hujih bojih ob obeh straneh prekopa Ren-Rodan.

Obsedba sovjetskih vohunov na švedskem

Stockholm, 9. Jan. Zaradi vohunstva za Sovjetsko zvezo sta bila v ponedeljek obsedena sovjetski državljani Vladimir Arsenovič Stacevski na 2 leti in 10 mesecev ječe ter krmir Viktor Bouk na 1 leto in 10 mesecev zapore. Oba sta po nalogu Sovjetske zveze spomladi 1943 vohunila na švedskem, da bi ugotovila tamkajšnje vojaške razmere.

Položaj na bojiščih

Berlin, 9. Jan. Vojaški dopisnik Martin Hallensleben poroča, da vpliva naraščajoča napadalna moč Nemcev na evropskih bojiščih vedno bolj izpremenljivo na potek bojne erte.

Tako na zapadu kakor na vzhodu dobivajo nemške napadalne akcije vedno večji vpliv na ves vojaški položaj. Ni več mogoče zanikati, da ne bi bilo nemško vodstvo na zapadu že v polni akciji, medtem pa je bilo s spretno razdelitvijo svojih sil tudi na vzhodu dovolj močno, da je v Evropi kar na splošno dobilo inlativno v svoje roke. Nemške napadalne operacije na severnemadžarskem bojišču s splošnim ciljem proti Budimpešti so še v teku, tako da trenutno o izpremenbah, pojavljajočih se na tem krilu vzhodnega bojišča, še ni mogoče mnogo povedati. Vendar predstavljajo resno motnjo celotnega sovjetskega zimskega načrta. Znaenkrat se bo pokazal trajnejši vpliv le na dogojke severno od Donave. Zanimivo je da so ptičeli Nemci istosčasno s protinapadi tudi na južnem slovaškem območnem ozemlju ter da so tudi tamkaj vrgli bojševke iz njihovih postojank.

Poleg dogojkov, odzračavajočih se vzhodno od črte Hran-gorovje Vertes, zaslužio večjo pažnjo še acije med Baranovim in Sandomiercem, ker so dosegla tu sovjetska napadalenja sil stopnjo, ki priča o skorajšnjih napadalnih operacijah. Bjišče na tem odseku Visle je že nekaj dni bolj nemirno. Isto velja tudi za vzhodnoprusko območno ozemlje in za bojišče v Kurlandiji, kjer pa so trenutno aktivni le Nemci. Dosegli so p esenetljive krajevne uspehe. Kolikor so ta dejstva odvisna o porazov, ki jih je sovjetsko vodstvo doživelo tu v treh krvavih velosefenzivah, je treba še dognati. Dokler pa bo imelo nemško predmostje v Kurlandiji poleg že čisto dokazane močne obrambne sile tudi še take nasadnalne energije, se lahko s gotovostjo računa, da bo eventualna nova sovjetska ofenziva proti vzhodni Prusiji vsaj težko obremenjena.

Ako se torej lahko reče o celotnem položaju na vzhodnem bojišču, da se tam pričakuje kmalu novi veliki boj, je treba glede položaja na zapadu ugotoviti, da so ustvarili tu boji že popolnoma izpremenjeno sliko ter da je pričakovati nadaljnjih blatenih izpremenb. Nemška ofenziva ima takšno razširjevalno moč, da njena jakost čemuča pomembne sklepe glede sil in kmetnih imenov, ki tiče za to akcijo. Angloameriško vrhovno poveljstvo je vsakega vedno bolj prisilje-

no, da napravi na vsem zapadnem bojišču zaključke, ki bodo v skladu z nemškim sunkom v Ardenih. Bogastvo domislekov ter odločnost nemškega vodstva sta postavila Eisenhowerja v položaj, ki dopušta nadaljnja iznenadenja. Angloameriško poveljstvo je v docela defenzivnem položaju. Kajti tuli tam, kjer njegove armade sedaj po prisiljenem pregupiranju napadajo, namreč ob bokih nemškega bojišnega loka, imajo operacije izključno značaj obrambe pred nevarnostjo, katero je treba preprečiti, če se hoče raztrgati povezanost celotnega bojišča. Dejstvo, da tem strnjenim napadom, katere je treba označiti kot novo naklado uničevalnih bitk pri Aachen, doslej ni uspelo izbiti nemškega žela v Ardenih, priča o dveh stvareh:

1. o jakosti nemških oddelkov ter o uspešnosti njihove nove oborožitve.

2. o doslej nezadostnih angloameriških pomožnih ukrepih.

Zimska bitka v Ardenih, v katerih trenutno globoki sneg še prav ugodno vpliva na nemške namene, je zavzela stacionarni značaj kljub Montgomeryevim poizkusom, da bi jo spravil z česetnim pokretom v smeri s severa proti jugu v gibanje. Izpremenbe na bojišču povzroča s tem, da se največ magnetično privlačijo angloameriške rezerve sil ter jih izrablja z značajno naglico.

Bojišče od Saarbrückna do podrčja severno in južno od Strassburga pa je vsakekor še premirno. Nemška predmostja severno in južno od Strassburga predstavljajo v zvezi s splošnim, proti jugu naperjenim nemškim sunkom s polročja weissenburške visoke ravni ojačeno ogrožanje tega odseka, ki ga branijo zoolj Američani. Slednji so vrgli iz Strassburga naglo zbrane oddelke proti nemškim predmostjem, a s tem niso dosegli drugega, kakor da so bili njih izpremenjeni oddelki krvavo razbiti.

Ob koncu je treba opozoriti še na učinek nemškega povračilnega orožja na potek zapadnih operacij. Poleg obstrlejevanja bojnega področja pri Anversu ipa bombardiranje Liegea težke posledice za angloameriško oskrbo. V nadaljnjem stadiju razvijalnih se velikih bojev bodo imeli nedvomno na vsem zapadnem bojišču ogromni nemški avtomatski izstrelki še večji uničevalni učinek. Po dosedanjih informacijah je nemško obstrlejevanje belgijskega področja v zadnjih dneh že 4 krat tako močno, kakor je bilo septembra-oktobra.

Sunek v sovjetske napadalne priprave

Berlin, 9. Jan. Med potekom tretje bitke v Kurlandiji so boljševiki po svojem brezuspešnem napadu na nemško bojišče južno od Saldusa napadli tudi na odseku severno od Dublena. Pri tem se jim je posrečilo južno in jugozapadno od Dzukste vdor, ki je štel kot nos v globoko razčlenjeni nemški obrambni sistem. Medtem ko so se premeščali svoje težke prizadate oddelke ter dovajali ojačenja, da bi nadaljevali napad, so prošle nemške čete nenadno v protinapad ter so sunile v sredo boljševičkih priprav. Po močni topniški pripravi in ognju metl min ter s podporo oklopnikov so prodrli 19 latvijska SS divizija in nadaljnji oddelki vojske in vojne SS ki so še pravkar noči, glavno težo obrambnega boja, v širini 10 km. Kljub trdotvratnemu sovražnikovem odporu so zavzeli gozdno ozemlje južno od Dzuksta, odbili protisunke naglo dovedenih ojačenj ter dosegli povsod predvidene cilje. Boljševičke izgube so znašale več sto mrtvih ter razen v oem poročju omenjenih 128 topov in 38 oklopnikov velike množice lahkega in težkega pehotnega orožja. Nemške čete so vrle približno 7 strelskih divizij močne sovražnikove obrambne sile za 4 km nazaj, zavzele več krajev ter s tem ldividale ves vdor, ki ga je dobil sovražnik v sedemdesetnem navalu čsredotočenih sil z natežnimi izgubami.

Ni bilo prvič, da so šutli boljševiki trdoto bojev, s katero branijo latvijski prostovoljci svojo dopačo zeml o. Med tretjo bitko v Kurlandiji je odbil na tem bojišču SS Obersturmführer Gačals s svojo kompanijo v dveh dneh osem sovražnikovih napadov. Vrgel vdre boljševike vedno znova iz njihovih postojank ter je s pešico svojih mož trkrat ponovno zavzel postojanko četnega poveljnika. Tretja dne je vrgel ta medtem že večkrat ranjeni SS Obersturmführer boljševike iz nekake globokega vdora nazaj preko glavne bojne črte. Pri tem je bil tokrat zonet težko ranjen. Na rtem odseku se je pionirski batalion SS Obersturmbannführerja Taubeja, nekakega starega latvijskega konjeničkega častnika, boljševikom žilavo upiral. Poveljnik je bil ranjen v pleča m v roku vendar je vodil svojo četo, dokler ni bila zgrajena nova obrambna črta.

Novi podvigi podprilovnikov ka Rudla

Berlin, 9. Jan. Polkovnik Rudel, katerega je šele pred nekaj dnevi odkoval Führer z najvišjim nemškim odlikovanjem za hrabrost, z zlatimi hrastovimi listi z meč in briljanti k viteškemu križu zveznega križa, je takoj po svojem povratku iz Führerjevega glavnega stana znova posegel v boje ter poletel s svojo jato proti sovražniku. 8. januarja je uničil v prvih treh poletih po povratku k svoji jati na madžarskem bojišču osem sovražnikovih oklopnikov. S tem je zvišal število oklopnikov na 471.

Szalasi o usodnem boju Madžarske

Berlin, 9. Jan. Madžarski delavci v Nemčiji so poslali madžarskemu državnemu vodja Francu Szalasiu o priliki njegovega rojstnega dne več pozdravnih brzojav. Vodja madžarskega naroda je na gornje čestitke takole odgovoril:

„Združimo svoje sile!“

Pod tem geslom je imel zastopnik našega delavstva g. Maks Eršte dne 7. t. m. dopolnile v ljubljanskem radiju lepo predavanje, z katerega pričnamo nekoliko najznačilnejših in najzanimivejših mest. Govornik je med drugim izjavil:

Naše slovensko domobranstvo je osnova vseh združenih narodnih sil. Vzklik je iz globoke volje slovenskega ljudstva do življenja. Ta močna in odločna volja, spročeta ob prvih slovenskih žrtvah, ojačena s krvjo turških, pudoških, kočevskih jelendolških in drugih žitev, nam tudi danes ukazuje, da v domobranstvu združimo vse svoje sile. Vsi ne moremo biti vojniki, domobranci pa moramo biti pravi vsi, da lahko pomagamo našim borcem pri njihovem težkem delu.

Prav vsi smo dolžni braniti naše domove pred navalom tolovajskih sil ter pred zastupljanjem s posumnimi namiki. Domobranci onarjavijo to večkorotno delo z orožjem, naloga vseh ostalih pa je da jim stojimo ob strani ter nobajmo komunistično mračnost s silo duha. Borba z orožjem in uma svetli meč, oboje nam je za zmago nenehno potrebno, oboje se vzajemno izpolnjuje in duži naše narodne sile.

Po znanih besedah g. prezidenta Pokrajinske uprave daje eden krepko skovana slovenska protikomunistična skupnost pogoje za stalen mir med delodajalci in delojemalci. Zahteva po takim miru je druga naša osnova v težki borbi. Po enoletnem uspešnem delovanju Delavske protikomunistične akcije ter po plodnem politnem delovanju Protikomunistične akcije delodajalcev je po želji g. prezidenta prišlo do združitve obeh borbenih akcij. Kakor je znano, je do združitve prišlo 8. decembra minulega leta v dvorani Pokrajinske delavske zveze. Poudarek temu zgodovinskemu dogodku je dal sam prezident s svojo navzočnostjo in je pri tej priliki učinkovito pozval vse dobrovoljne ljudi, naj stonijo v vrste protikomunističnih borcev ter pomagajo utirati pot v leste dni. Dal je delodajalcem in delojemalcem polno priznanje za njihovo združitve v skupni borbi proti nekakšni razkrajanju našega narodnega telesa. Poudaril je tudi, da je ta spojitve dokaz, da je komunistično naziranje o neobčutni nujnosti razrednega boja le umetno ustvarjena fraza, ki naj prikrje nameno boljševičke revolucije.

Po tehnikih besedah g. prezidenta je zborovanje sprečilo naslednje tri točke:

1. Nadaljevali začeto borbo proti zločinski komunistični mračnosti do popolne zmage socialne pravice, resnice in pravice;

2. nadaljevali začeto delo za odstranitev razrednih nesporazumov ter delati za prednopravno skupnost stanov, m

3. na temelju pravičnih skupnih koristi delavcev in delodajalcev nadaljevali prizadevanje za pravično ureditev razmerja med delom in kapitalom, da se omogoči nemoten razvoj našega naroda.

Govornik je nato naglasil, da je naš narod v jedru zdrav in da je v sednjih strahovitih časih našel samega sebe, čeprav za ceno krvi nešteti nedolžnih žitev. Komunističnega razkroja je dovolj. Borbo je treba dovesti do zmagovitega konca, ker zdravega slovenskega naroda ne smemo izročiti tuji miselnosti, da bi ga uničila. Delavci in delodajalci vztrajajo na stalšču skladnosti koristi vseh narodnih slojev ter s tem na gospodarski enakopravnosti in enakovrednosti delavcev ter delodajalcev. To načelo mora obveljati zlasti pri nas v svojem polnem obsegu. Mi nečemo razredne borbe, marveč promovirujemo združitve vseh narodnih sil ter složnega sodelovanja pri ureditvi razmerja med delom in kapitalom. To je naše najvažnejše gospodarsko in socialno vprašanje in pri rešitvi tega mora po prirodni nujnosti sodelovati ves narod. Osnovno načelo tega prizadevanja bodi to, da morata delo in kapital služiti le narodni skupnosti.

Ustanovitve skupne akcije delojemalcev in delavcev je eden izmed najvažnejših dogodkov v našem življenju. Pomenja prelom s preteklostjo in začetek gradnje nove, lepše bodočnosti. Kdor bi se temu delu odtegoval, bi se odtegoval delu za svoj lastni, obstoj in svojo lastno bodočnost.

Hrvatska zvesta Veliki Nemčiji

Zagreb, dne 8. januarja. Hrvatski državni vodja dr. Ante Pavelić je podal ob zaključku leta nekemu zagrebškemu časopisu izjavo, ki pravi, da je hrvatski narod vzdržal težke preizkušnje preteklega leta. Nekaj sosednjih držav se je uklonilo sovražniku in odvrnilo, od prave poti. Hrvatska država pa je vztrajala na začetni poti, zvesta zavezniški Veliki Nemčiji. Hrvatski narod bo premagal tudi vse težave novega leta ter se bori navdušeno ob strani svojega zaveznika do končne zmage.

Ustanovitev grškega narodnega komiteja

Berlin, 9. Jan. Na nemški zemlji je bil ustanovljen grški narodni komitej. Ta komitej si je stavil za nalogo varovanje grških narodnih interesov in do izpolnjevanja to nalogo predvsem na področju oskrbovanja številnih na nemški zemlji se nahajajočih grških delavcev. Grški narodni odbor se smatra za sestavni del grške protiboljševičke fronte.

Komiteju pripadajo odlične osebnosti grškega političnega življenja. Predsednik odbora je ministrski podpredsednik poslednje grške vlade Hektor Tikonikos. Nadalje so v komiteju poslednji guverner Krete Jannis Passadakis ter vodja grškega narodnega gibanja EEEE Konstantin Gou, las.

Varčujte za elektriko!

Kronika

* **Sofijsko znanje ministrstvo je izdalo** dve knjigi, da bi dokazalo, da je bila Bolgarija »vedno protifašistična«. Bela knjiga se bavi z dogodki med 9. junijem 1923., ko je prišla na oblast Cankova vlada in 9. septembrom 1944., dnem državnega udara s strani kraljevske vlade komunistov, levčarskih agrarcev in skupine Zveno.

* **Sofijska dvojčka.** V Gleiwitzu sta pred kratkim obhajala 80letnico rojstva dvojčka Pavel in Emanuel Kurek. Oba brata imata precej silno življenjsko pot ter sta bila tudi oba v sodni službi kot tajnika na sodišču.

* **Ameriške izgube sedaj dvakrat tako velike** kakor v prvi svetovni vojni. Ameriški diplomati »News Chronicle« Robert Waithman, ki podaja bilanco 1. 1944., ugotavlja, ob pričetu svojih izjav, da so izgube ameriških čet že sedaj dvakrat tako velike kot v prvi svetovni vojni. Waithman, ki navaja samo za december izgube preko stotisoč ameriških vojakov, da mora plačevati ameriški narod za Rooseveltova evropska krvni davki. Smatra kot primerno opozoriti na dejstvo, da bodo številke o izgubah še nadalje narasle ter da »konca, s katerim so tako zanesljivo računali, še sploh ni mogoče videti«.

* **Novoletni pozdrav Slovencev iz tuje.** Uredništvo je prejelo od vojnih ujetnikov naslednji dopis s prošnjo za objavo: Vesele novo leto 1945 želimo vsem Slovencem in Slovenkam vojni ujetniki: Četinski Mihael, Babič Jože, Marjetič Franc, Okoren Jože, Lašič Mihael, Trstenjak Jakob, Matetič Milan, Žitnik Stanislav in Sosti Miha.

Glavna poslovalnica Socialne pomoči za nakupovanje oblačil, obutve, perila, posteljnine itd. je v Gradišču št. 4, nasproti dramskega gledališča.

Iz Ljubljane

Varčujte z elektriko

Vojne razmere nujno narekujejo omejitve in utesitve pri porabi električnega toka, ter je zato varčevanje z elektriko danes naša nujna dolžnost. Mestna elektrarna zato poziva vse svoje odjemalce, naj se prilagodijo razmeram ter pri porabi elektrike štedijo nad vse pazljivo. V nobenem zasebnem prostoru ne sme biti priključena več kot ena žarnica in to samo najmanjša jakosti. Danes je razmerje zlasti strogo zabranjeno uporabo svetilnic, kjer je ob normalnih razmerah gorelo po več žarnic. Sedaj je dovoljen samo najpotrebnejša razsvetljava ter moramo tudi pri razsvetljavi kakršnokoli razkožje pobotati z vsjo odločnostjo.

Uporaba električnih peči je najstrožje prepovedana prav vsem, tako zasebnikom kot po pisarnah in uradnih. Niti po bolnišnicah in vojaških ustanovah ali vojaških ni dovoljeno uporabljati električnih peči.

Prav tako je treba ravnati pri električnem kuhanju z največjo pazljivostjo ter varčevati z uporabo električnih kuhinjskih kar najbolj zlasti v zgodnjih jutranjih urah med 7. in 8. uro, ko je dopolnilna osvetlitev največja, prav tako pa tudi sicer med 17. in 20. uro, da bo mogoče izhajati s čim manjšimi omejitvami ali odklopitvami na omrežju. Le z previdnostjo in dobro voljo vse odjemalcevi ter z narečevanjem, ki vodijo v dobro zmožnost, da v sedanjih kritičnih dneh prebrodimo težave oskrbe z električno energijo.

* **Novi grobovi.** Za vedno je zapustila svoje ga. Marija Zajčeva, po rodu Kopriva, Blago pokojnico, ki je spremenila na njen posejani dom v četrti ob pol 11. iz kapele sv. Jožefa na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. — Umrila je bivša šolska upraviteljica v Slovenskih Konjicah gđ. Lea Rottova. Na njeni zadnji poti jo bodo spremlili v četrti ob pol 10. iz kapele sv. Frančiška na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. — Preminila je ga. Terezija Urbičeva, Pogrben blage matere bo v četrti ob pol 9. iz kapele sv. Petra na Žalah na pokopališče k Sv. Križu. — Počeljni naj bo ohranjen blag spomin, njihovim svojim izrekamo iskreno sožalje!

* **Smrt stare ljubljanske gospe.** Danes pomeni je doletela v 84. letu starosti blaga mati, gospa Marija Iršič, roj. Gojč. Blago pokojnico so poznali prav vsi Sempejanci, saj je bila ta »krona in hčurben« niva gospa svoji družini najboljša mati, sorodnikom in znancom pa najboljša prijateljica v življenju. Za njo žalujejo soprog Ignacij, znani ljubljanski kučarvni-

čim, da Viktor s družino, ki je prevzel očetov posel, sin Ignacij, svetnik dječije drž. šolstva; sestra, svačinja, snaha, vnuki in ostalo sorodstvo. Pogreb dobre mame bo v četrti ob 9. uri iz kapele sv. Nikolaja na Žalah k Sv. Križu. Napolnjeni pokojnici, ki je žrtvovale vse življenje domu in družini, bodi ohranjen svetel spomin; težko prizadetim svojcem pa naše iskrene sožalje.

* **Himen.** V nedeljo 7. t. m. sta se poročila v župni cerkvi sv. Antona na Viču g. Gaspari Miro, uradnik BBTPD z gospodično Nado Marinko iz Rožne doline. Kot priki sta bila ženinov brat Vladimir Gaspari, profesor in za nevesto Jerina Friderik, pol. uradnik. Obilo sreče!

* **Mestno župništvo poziva vse hišne posestnike,** upravitelje hiš in hišnike, da pravčasno odstranijo sneg s hodnikov in samskih tozadnih predpisov. Vsi, ki ne bodo izvršili svojih dolžnosti, bodo strogo kaznovani. — Mestno župništvo obnem poziva vse delavce prebivalce, da se javijo na delo pri odmetavanju snega na mestnem cestnem nadzorstvu, Ambrozevega št. 7.

* **Hidranti pod snegom.** Ko je zapadel sneg, ga mestni delavci niso mogli povsod takoj spraviti s cest in so pokrovi hidrantov skriti pod snegom. Ker je pa posebno v korist hišnih gospodarjev samih, da so hidranti v bližini njihovih poslojaj vedno odkriti in vidni, zato bodo gotovo sami naredili tudi s hidrantov zmetati sneg. Pred letalskim napadom nismo nikdar varni ter bi hišni posestniki morali zelo obznavati, če bi gasilci pred njihovimi gorilnimi posloji ne mogli takoj najti hidranta, da bi gasili. Ne zanašajte se torej preveč na poskrbi na pravem času, da bo ob požaru vse pripravljeno v hiši ter bodo tudi pred hišami vedno odkriti in vidni hidranti.

* **Vsako jutro že zarana se ojaša** po ljubljanskih hodnikih lopač, ker je treba, preden se razvije polnični promet, očistiti hodnike. Nadzorstvo je strogo. Policijske straže okrog pol 8. zjutraj preverjajo zasedene hodnike. Kdor ne skrbi za red in snago pred svojo hišo, mu preti kazen. Seveda pa se upoštevajo težavne okoliščine. Mestni uradniki, ki je prejšnje zime lahko najel delavca, da mu je čistil hodnik, mora zdaj sam prijeti za lopato, ker so pač moške delovne moči poškodovane v važnejši službi in je težko dobiti delavca za taka dela. V vojnem času je treba razločevati, kaj je večje važnosti, in kjer je treba nekaj uvideti v pripravljenosti, ne nastane za nikogar škoda, če se hodnik očisti nekoliko pozneje, kakor pred prvimi snegom. Vsekakor pa je vsak hišni posestnik odgovoren za svojo hišo, ako sneg ni pravčasno odstranjen.

* **Redni šolski posel vseh šol** uspešno nadomestljajo in izpopolnjujejo tukajšnje inštrukcije vseh predmetov in tujih jezikov. Zakurjene učilnice! Poslovanje se od 14. t. m. Informacije: Specialne inštrukcije, Kongresni trg 2 II.

* **Gospodinj opozarjamo na Gospodinj** kdor, ki ga je zaljubljena kot morda izdati je v omejenem številu. Dobi se v trgovini Knjižarne Tisk. zadruge, Selanburgova ulica 3.

* **»Zgodovine, Sveča mešna pika za per-** lino» zopet na razpolago pri žegoz, Galusova nabrežje 33.

Zakaj vam leže stare obleke, čevlji in podobno brez haska v omarah? Prodajte jih nakupovalnici Socialne pomoči!

* **Za Socialno pomoč so darovali:** Tehnični oddelk Slovenskega domobranstva ob priliki prve obletnice Tehničnega oddelka 6944 lir; g. Bregar Fr., trg. v Ljubljani, namesto venca na grob pok. Juana Franca 500 lir; g. Prašnikar Marija iz Ljubljane pa 200 lir namesto cvetja na grob lrae sorodnice Terezije Fridrieh. — Darovalcem iskreno hvala!

* **Zahvala Slovenskega Rdečega križa.** G. Sušnik Rihard, lekarnar v Ljubljani, Marjini trg 5, je poklonil Slov. Rdečemu križu 1000 lir namesto venca na grob blagopok. g. mag. nadsv. Janka Bleiweis-Trstenjaka. Prisrčna hvala!

* **Podpomena daruvala za gluho** mladišo so v počastitev spomina blagopokojnega g. kot. Iv. Gušina poklonile rodbine njegovih kolegov 400 lir. Neimenovalne iz bolnice pa so poklonile kot darilo za gluhoame 550 lir in za sipe 550 lir. Vsem cenjenim darovalcem in darovalcem se društvo najsrčneje zahvaljuje.

* **Slovna družba d. d. v Ljubljani** je v počastitev spomina blagopokojnega predsednika Janka Bleiweisa darovala 1000 lir Društvu slrb za mladino.

* **Namesto venca na grob pok. g. Jan-** ka Bleiweis-Trstenjaka darujejo dr. Niko Vovčiča s soprog 100 lir za mestne reveže.

* **Namesto cvetja na grob pok. gospe** Freih Hane darujejo uslužbenki traviče Chemolabor 500 lir za Društvo šepin in 500 lir za gluhoame.

* **V počastitev spomina pok. Dari** Pavlinove daruje prof. Sbrizaj Danilo 100 lir za Dom slepih.

* **Namesto venca na grob pok. Nemec** Franca darujejo njegovi soroči 300 lir za Društvo slepih.

* **Smrtna nesreča v gozdu.** Pretekli teden se je v govdskem hribu hudo ponesrečil 75letni starostnik Franc Simčič. Bil je zaposlen pri izkopavanju drevesnih storov, kjer se mu je zaradi visoke starosti in napornega dela utrgala žila, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je po kratkem trpljenju preminil.

* **Nesreča pri drsnju.** Naša drsališča so minule dni privlačila vedno več množice k razvedrili. Seveda pri tem večje in manjše nezgode niso izostale. Med drugimi ponesrečenci je zlasti nasrečno odnesla 17letna dijakinja Marija Breznikova, ki si je pri padcu na ledu zlomila levo nogo.

* **Nesreče.** Na kirurškem oddelku ljubljanske splošne bolnišnice so zadnje dni sprejeli spet nekaj ponesrečenec iz mesta in z dežele. Z zlomljeno desnico je iskal zdravniške pomoči 12letni sin posestnika Filip Rožmanec iz Vrzdence, ki je dobil poškodbo pri padcu s h. eva. Zlota hčerka posestnice Amalije Rusova iz Kompolja se je s kropom poparila po levi. S stroja je padla in se poškodovala na robrih 17letna delevka državnih železnic Ana Saša iz Ljubljane. Desno nogo si je zlomila pri padcu 63letna šivilja Franja Slavčeva iz Ljubljane.

* **Licencijski zaplidi predmetov** bo v petek 12. januarja t. l. ob 15. uri v mestni zastavljalnici na Poljanski c. 15.

Nujna ureditev zaklonišč v širšem okolju mesta in v bližnjih vaseh

Ker so sovražna letala že nekajkrat metala bombe tudi v bližini Ljubljane (Golovec, Zalog, Dolince in Kanna gorica), nas je nesreča dosti zgovorno prepričala, da so zaklonišča potrebna ne samo po mestih in industrijskih krajih, privlačnih za obsevanje in bombardiranje, temveč da so prav tako važna in potrebna po predmestjih in vaseh v bližini mesta.

Kljub temu, da je tudi Ljubljana sama z najbližjo okolico neprestano v nevarnosti pred bombardiranjem, je še vedno dosti lastnikov in upraviteljev hiš, ki brezvestno in lahkomišlno zavlačujejo napravo in ureditev varnih zaklonišč ter tako svoje in življenje svojih bližnjih izročajo nevarnosti. Prebivalstvo znova opozarjamo, da je rok za ureditev zaklonišč v širšem nevarnostnem okolju po uredbi od 20. septembra 1944. že minul. Zato naj vsi vaski, ki zaklonišča še ni uredili, takoj sgradi in uredi varno zaklonišče. Uprava policije bo vsakega, kjerkoli bo ugotovila, da zaklonišče v smislu predpisov še ni urejeno, strogo kaznovala. Razni izgovori na pomikanje gradiva nikakor ne bodo mogli biti upoštevani. Pri napravi zaklonišč naj se prebivalstvo ravna po smernicah in navodilih za gradnjo zaklonišč, ki so bila pred kratkim objavljena v dnevnikih, da bodo zaklonišča res smotno in varno prirejena.

S Koroškega

* **»Kärntner Zeitung«** je v novim letom nekoliko spreminila svojo zunanjo podobo in sicer je dobila novo glavo. Ta zunanost lista je bila izvršena prav posrečeno in se harmonično sklada s celotno grafično podobo celovskega dnevnika.

Pridni nabirali medu. Za božnišnice so nabrali čebelarji krajevne skupine v Patenonu na Koroskem 1574 kg medu, ki je bil izročen na pristojnem mestu.

V Celovcu so pred nekaj dnevi pokopali upokojenega stotnika Hansa Passeggerja, ki je umrl v 93. letu svoje dobe ter je bil med najstarejšimi prebivalci celovskega mesta.

Levo roko si je zlomila 59letna kuharica Kristina Schöffmannova iz Celovca. Zdravi se v celovški bolnišnici.

Nepopolnletni tat. 25letni pomožni delavec Franc Nagej je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine. Mož je doma iz okolice Brežic, zadnje čase pa je izvršil več tatvin v okolici Vrbskega jezera pri Celovcu. Zaradi najnovejših prestopkov ga je sodišče obsodilo na 3 leta ječe.

Obvestila »Prevodac«

PRODAJA KISLEGA ŽELJA IN REPE
Potrošniki šibenskega okraja si morejo odsej nabaviti kislno želje in kislno repo v skladišču Vrhovca Franca, Jernejeva c. 39 a.

Za trnovski in dolenski okraj prodaja kislno želje in kislno repo Kačar Karel, Cerkevna ulica 17.

DELITEV OREHOV

Mladina od 10—18 let s področja Ižanske ceste in Črne vasi prejme orehe v trgovini Toni Josipine na Ižanski cesti 280.

S Štajerskega

V Maribor se je vrnil Bannführer Schlicher, ki je bil težko ranjen v boju, pa je okrevljal, da je sedaj lahko zopet prevzel vodstvo mariborskega mladinskega pokreta. Ob njegovem povratku sta ga pozdravila v Mariboru zvezni vodja Steinil, okrajni vodja Strobl ter drugi voditelji nemške mladine za Štajersko.

Smrt ptujake Hkovnice. Po kratki bolezni je umrla v svojem rodnem Ptuju dobro znana grafičarka in kiparka Elza Oeltjen-Kazimirova, žena slikarja Jana Oeltjena. Pokojnica se je s svojim delom tesno navezala na štajerske kraje. Zanele so njene grafične zbirke, ki prikazujejo življenje vinčarjev. Tudi kot kiparka je dosegla Oeltjenova prav lepe uspehe ter je bila za svoje osnutke večkrat nagrada.

Letalski napadi in izkušnje ob njih nas udijo, pravi graška »Tagespost«, da po takšnih napadih najbolj primanjkuje vode. Zaradi tega je treba v stanovanjih pripraviti čim več posod ter jih napolniti s vodo. Previdni gospodarji bodo pravčasno skrbeli za to, da imajo kadkoli polne vode prav tako pa je treba napolniti z vodo vsa korita in vrče pri hiši. Na ta način se v primeru požara silno olajša delo reševalcem. Prav tako se opozarja prebivalstvo, naj ima za vsak primer pripravljene dokumente, živilske izkaznice, sveče, žepne svetilke in silne priprave, ki lahko poslužijo ljudem v primeru napadov iz zraka.

V Gradcu so umrli: 62 letni vrtnar Jakob Marinšek, 85 letna uradnikova vdova Tereza Milovnikova, 74 letni upokojeni železničar Peter Štepec, 79 letni inž. Franc Polak, 57 letni Ludovik Kristan, 56 letna soproga revizorja dr. železnice Pavla Tence, 35 letni delavec Franc Janka, 79 letni upokojenec Karel Kajner, 70 letna vdova po inženjerju Marija Rajnčeva, 78 letni tesar Jurij Klampfer, 76 letna Helena Rukavina, Vidograjka, upokojeni pravosodni inspektor Karel Kočnik ter 64 letni upokojeni železniški uradnik Jovan Jakovič.

Iz Trsta

262 mater nagrajenih. Letos je bilo na področju tržaške pokrajine nagrajenih 262 mater v znak priznanja za lepo vzgojo otrok. V Trstu je bilo nagrajenih 119 mater s skupno nagrado 36.000 lir, v Trzinu 81 mater s skupno nagrado 9300 lir, v Gradcu 26 mater s skupno nagrado 7800 lir, na Miljah 52 mater s skupno nagrado 15.600 lir, v Renkih 20 mater s skupno nagrado 6000 lir, v Dovinu in Nabrežini 12 mater s skupno vsoto 3400 lir.

Nova cena vina. Pokrajinski urad za nadzorstvo cen v Trstu je določil novo cenovino po 42 lir liter v prodaji na debelo.

Trplo tržaškega inženjerja dr. Bruna Lehmana so našli v videmski okolici. Komisija je dognala, da je umrl zaradi raka na glavi.

Iz Gorice

Goriški nadškof pri žrtvah letalskega napada. Dne 4. januarja popoldne se je polaj goriški nadškof mona. Margotti v bolnišnico malega semenišča, da sporoči besedo tolažbe ranjenim, ki so postali žrtve sovražnega letalskega napada, v nekem kraju goriške pokrajine. Svojem žrtvi, ki so umrli v goriški bolnišnici, pa je izrazil svoje globoko sožalje.

Vrčevanje z vodo. Goriška prefektura objavlja opozorilo goriškemu prebivalstvu, ki se mu priporoča skrajno varčevanje z vodo. Tudi se priporoča prebivalstvu pred porabo vode zavreči.

Cena vina. Pokrajinski urad za nadzorstvo cen v Gorici opozarja, da je cena belu in rdečemu vinu z 9% alkohola v gostlinah I. kategorije 56 lir za liter in ne 65, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Beleznica

KOLENDAR

Sreda, 10. januarja: Viki, Pavel.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Rembrandt.

Kino Sloga: Poletje, sonce, dekle.

Kino Union: Pustolovščina se načeljuje.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9.

Ramor, Miklošičeva cesta 20; Murnayer, Sv. Petra cesta 78.

Zatemnitev od 17,30 do 7,20

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Sreda, 10. jan. ob 16.30 operna predstava:

Manon. Red Cetret.

Četrtek, 11. jan. ob 16.30 dramska predstava: Poslednji mož. Red Sreda.

Petek, 12. jan. zaprto. (Glavna skušnja).

Sobota, 13. jan. ob 16.30: Stara pesem.

Operna predstava. Premiera. 20. obletnica smrti V. Parme. Izven.

